

N:o 288.

Af herr **S. H. Kvarnzélius m. fl.**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning af vin och maltdrycker.

Den af Kungl. Maj:t för årets Riksdag framlagda proposition om ny förordning angående försäljning af vin och maltdrycker innehåller enligt vår mening flera beaktansvärda förslag om reformer på ifrågavarande lagstiftningsområde. I hufvudsakliga delar torde därför den kungl. propositionen kunna läggas till grund för Riksdagens blifvande beslut i ämnet. Detta utesluter dock icke, att förordningen skulle erhålla en väsentligt större effektivitet såsom medel till bekämpande af dryckenskapen, om den i vissa afseenden förändrades.

Sålunda anse vi till en början, att föreskriften om rätt för gästgifvare och skjutsstationsföreståndare att utan särskildt tillstånd till vägfärande utskänka maltdrycker utan att skada något befogadt intresse, men till gagn för vårt folks nykterhet borde helt och hållet utgå ur förslaget. Ett afskaffande af ifrågavarande utskänkning torde också bäst öfverensstämma med Riksdagens nyligen beslutade skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning af ifrågavarande ämne.

Ehuruväl, såsom herr finansministern anført, sådan utskänkning, som i § 6 mom. 3 af förslaget öfvermåles, i allmänhet torde kunna utan fara medgifvas utan särskildt tillstånd, lærer det dock vara lämpligt, att vederbörande myndigheter genom anmälan af dem, som idka sådan utskänkning, sättas i tillfälle att öfvervaka densamma. Stadgande om skyldighet att anmäla dylik rörelse bör därför inflyta i förslaget.

Vidare synes det oss vara önskvärdt, att kommunernas själfbestämmningsrätt i de frågor, som öfvermåles i § 7 af det kungl. för-

slaget, utsträckes därhän, att, därest endera af de kommunala myndigheter, som hörts öfver ansökan om utskänkning, afstyrkt ansökningen, densamma ej må kunna af Konungens befallningshafvande bifallas.

Vidare hafva vi ej kunnat blifva öfvertygade af de skäl, herr statsrådet och chefen för finansdepartementet anført till stöd för bibehållandet af kungl. järnvägsstyrelsens egendomliga privilegium att meddela rättighet till utskänkning å järnvägens område äfvensom å järnvägståg. Erfarenheten har visat, att de utskänkingsrättigheter, som meddelats att utöfvas å järnvägens område, i minst lika hög grad som andra kunna gifva anledning till missbruk och oordningar; och det synes oss därför vara riktigast, att äfven ifrågavarande rättigheter sökas hos Konungens befallningshafvande samt beviljas först efter det de kommunala myndigheternas medgifvande till ansökningarna inhämtats. Ehuru oordningar väl icke yppats till följd af utskänkningen å järnvägståg, lärer det ej vara nödigt att endast för detta fall göra undantag från den allmänna regeln, att utskänkingsrättigheter meddelas af Konungens befallningshafvande. Dock torde det i sådant fall ej finnas skäl att inhämta de kommunala myndigheternas yttrande.

Den i § 10 föreslagna befogenheten för Konungens befallningshafvande att medgifva tillstånd till utskänkning vid auktion eller annat bestämdt tillfälle synes oss icke vara af något verkligt behof påkallad. Snarare talar erfarenheten om de oordningar och slagsmål, som oftast bruka åtfölja ölutskänkning vid auktioner, kraftigt emot en dylik undantagsbestämmelse.

I 22 § i det kungl. förslaget har Konungens befallningshafvande tillagts befogenhet att, där särskilda omständigheter föranleda behof af försäljningstidens inskränkning eller utsträckning, därom förordna. På samma gång vi medgifva behöfligheten af en dylik bestämmelse, hålla vi före, att, då fråga är om försäljningstidens utsträckning, de i § 7 nämnda kommunala myndigheterna böra höras, innan Konungens befallningshafvande fattar sitt beslut i ämnet, samt att icke i något fall dylik utsträckning bör medgifvas mot någondera af de kommunala myndigheternas bestridande.

Något verkligt behof torde näppeligen kunna åberopas till stöd för de i den kungl. propositionen föreslagna rättigheterna att i stad till kl. 10 f. m. på sön- och helgdagar idka försäljning till afhämtning samt försända vin och maldrycker äfvensom att på landet å samma tid försända sådana drycker till restauratör å passagerarefartyg. Utom i ytterst få undantagsfall torde nämligen vederbörande kunna under de dagar, som närmast föregå sön- och helgdagarne, förskaffa sig sitt

behof af vin- och maltdrycker. De i 22 § 2 mom. af det kungl. förslaget härutinnan gifna bestämmelser synas oss därför böra utgå.

För att ett verkligen kraftigt inskridande måtte kunna ske mot de i 33 § af förslaget omförmälda förbrytelser, synes det oss vara nödvändigt, att den, som gör sig skyldig till någon af desamma, ej blott drabbas af böter eller fängelsestraff, utan äfven förklaras hafva förverkat de drycker af det slag förbrytelsen afser, som han befinnes innehafva. Beslagsrätt torde därför böra stadgas för åklagare vid dylika fall.

Med kännedom om de svåra missförhållanden och oordningar, som föranledts af olagligheter vid den i 14 § omförmälda s. k. försäljning till försändning, anse vi, att det i 36 § stadgade straff för öfverträdelser af 14 § bör skärpas till likhet med hvad som stadgas i 33 §.

På grund af hvad vi sålunda anfört få vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del besluta:

dels att de nuvarande mom. 2 och 3 i § 6 äfvensom § 10 i den kungl. propositionen om förordning angående försäljning af vin och maltdrycker skola ur förslaget utgå;

dels ock, att nedanstående bestämmelser i den kungl. propositionen skola erhålla följande lydelse:

§ 6 mom. 2.

Mottager någon i sitt hem emot betalning gäster till bespisning vid slutet bord, må han, därest aftal om bespisning träffats för en tid af minst en vecka, utan särskildt tillstånd till gästerna vid deras måltider utskänka maltdrycker; dock skall den som vill idka sådan utskänkning därom göra anmälan, i Stockholm hos öfverståthållareämbetet, i annan stad hos magistraten samt å landet hos länsmanen.

§ 7 mom. 3.

Öfver ansökning, som rätteligen skett, inhämtet Kungl. Maj:ts befallningshafvande, sedan tiden för ansökningars ingifvande utgått, utlåtande, i stad af magistrat och stadsfullmäktige eller, där sådana ej

finnas, allmän rådstuga samt å landet af kommunalnämnd och kommunalstämma. Dessa utlåtanden böra innehålla bestämdt till- eller afstyrkande, med angifvande af skälen därför; och skall, därest ansöknin- gen tillstyrkts af båda de kommunala myndigheter, som i ärendet hörts, magistrat eller kommunalnämnd tillika lämna uppgift å de personer, hvilka redan inne- hafva rättigheter till rörelse af ifrågavarande slag, gällande för nästkommande år, och å de ställen, där dessa personer bedrifva sin rörelse, samt afgifva ytt- rande, huruvida särskilda föreskrifter för utskänkningens bedrifvande anses nödiga.

I Stockholm äge hvad i detta mom. är sagdt om inhämtande af magistratens utlåtande ej tillämpning.

Mom. 4.

Har ansökning blifvit afstyrkt, i Stockholm af stadsfullmäktige samt å annan ort af någondera af de kommunala myndigheter, som i ärendet hörts, må densamma ej bifallas.

§ 8.

Tillstånd till utskänkning af vin eller malt- drycker å järnvägståg må, där fråga är om statens järnvägar, på framställning af kungl. järnvägsstyrelsen beviljas af öfverståthållareämbetet samt i annat fall på ansökan af vederbörande enskilda järnvägs styrelse meddelas af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i det län, där styrelsen har sitt säte.

§§ 10—20.

Lika med §§ 11—21 i den kungl. propositionen.

§ 21.

Mom. 1) Vin eller maltdrycker må icke å ut- skänkings- eller annat försäljningsställe försälgas se- nare å dag än kl. 10 på aftonen i stad och kl. 8 på

aftonen å landet; ägande Kungl. Maj:ts befallningshafvande att, där särskilda omständigheter föranleda behof af försäljningstidens inskränkning eller utsträckning, efter de i § 7 omförmälda kommunala myndigheternas hörande därom förordna. Ej må mot bestridande af någon af de kommunala myndigheter, som hörts i ärendet, försäljningstiden utsträckas.

Mom. 2. Utskänkning af vin eller maltdrycker vare icke tillåten å sön- eller helgdag, under det allmän gudstjänst hålles i församlingens kyrka; och må å sådana dagar annan försäljning eller försändning af nämnda drycker icke äga rum.

Mom. 3. Lika med § 22 mom. 3 i den kungl. propositionen.

§§ 22—31.

Lika med §§ 23—32 i den kungl. propositionen.

§ 32.

Mom. 1—3. Lika med § 33, mom. 1—3.

Mom. 4. Sker förbrytelse, hvarom i denna § sägs, vare tillika de i försäljningslokalen eller å det fordon, som för förslingen användts, befintliga vin och maltdrycker underkastade beslag och förbrutna.

§§ 33—34.

Lika med §§ 34—35 i den kungl. propositionen.

§ 35.

Mom. 1. Försäljer den, som till afsalu bedrifver tillverkning af vin eller maltdrycker, utan erhållet tillstånd sådana drycker af annans tillverkning, böte från och med fem till och med femtio kronor.

Mom. 2. Aflämnar någon, i strid mot bestämmelsen i 13 §, till försändning försålda maltdrycker annorledes än inomhus till därstädes boende, vid järn-

vägsstation eller å fartyg, straffas såsom för olofflig försäljning af nämnda drycker i enlighet med hvad i 32 § stadgas.

§§ 36—44.

Lika med §§ 37—45 i den kungl. propositionen.

De öfriga redaktionsförändringar i den kungl. propositionen, som föranledas af bifall till ofvanstående förslag, torde benäget verkställas af det utskott, som får att behandla motionen.

Stockholm den 12 april 1905.

<i>Jakob Pettersson.</i>	<i>P. Waldenström.</i>	<i>Oskar Berg.</i>
<i>S. H. Kvarnzelius.</i>	<i>O. Anderson.</i>	<i>J. Byström.</i>
<i>Joh. Ström.</i>	<i>M. Sundström.</i>	<i>L. Gust. Broomé.</i>
<i>Ol. Olsson i See.</i>	<i>Karl Hultkrantz.</i>	<i>G. O. V. Lindgren.</i>
<i>C. J. Hammarström.</i>	<i>G. M. Sandin.</i>	<i>H. E. Collvin.</i>
<i>Viktor Larsson.</i>	<i>J. G. Forsberg.</i>	<i>Ollas A. Ericsson.</i>
<i>A. Johanson.</i>	<i>Adolf Janson.</i>	<i>Folke Andersson.</i>
<i>And. Olsson i Mårdäng.</i>	<i>Johan Ericsson.</i>	<i>A. F. Broström.</i>
<i>Smeds Lars Olsson.</i>	<i>J. E. Ericsson, Ahlberga.</i>	<i>P. Hörnstén.</i>
<i>Anders Sterner.</i>	<i>A. Thylander.</i>	<i>Johan Olofsson.</i>
<i>S. J. Enander.</i>	<i>D. Persson i Tällberg.</i>	<i>Joh. Er. Nordin.</i>
<i>Paul Hellström.</i>	<i>Aug. Larsson.</i>	